

jeg, at han vilde have Talent nok til at bringe Noget ud af den paa et andet Sted, og da henviser til den store Forskjærlighed, som Hingets Fler-tal havde over for Skolelærerne, saa at det ikke turde lade dette Spørgsmaal komme frem til Behandling. Jeg er meget glad over, at det er kommen frem, og navnlig meget glad over at have bemærket, at den ærede Forespørgger aabenbart sidste Gang, han havde Ordet, viste, at han var i Forlegenhed med sig selv. Det var mig klart, at den ærede Forespørgger maatte kunne sige sig selv i Forveien, hvorledes Ministerens Svar vilde falde ud. Det faldt ud ganske, som man kunde have ventet det, og den ærede Minister kunde ikke svare Andet, end hvad han svarede. Paa den anden Side erkjender jeg, at den høitærede Minister har svaret med ganske overordentlig stor Belovillie overfor Forespørggeren; men det kan man forstaa, at overfor en Forespørgger som denne vilde den ærede Minister være meget velvillig. Men, som sagt, vi have ikke hørt noget Nyt deri. Den ærede Forespørgger er jo ganske overordentlig betaget af Omsorg for Børnenes Undervisning omkring i Landet, idet han mener, at Skolelærerne forsinne deres Embeds-pligt ved at reise omkring i politisk Hensigt og „summe“ omkring paa Folkemøder. De summe — som Bier antager jeg, at han har ment; thi om dem siger man jo, at de summe — og det ærede Medlem kan nu ikke lide, at Skolelærerne summe saaledes omkring ved Møderne. Saa vidt jeg veed, have de imidlertid holdt sig i vort Fædreland og, om de end have været af forskjellige politiske Meninger, talte saaledes, som deres politiske Overbevisning indgav dem at være tjenligt for Fædrelandet; de reise ikke ud i andre Lande og holde Foredrag over, hvad der passerer her hjemme, saaledes som da Regjeringen her hjemme maatte frygte en Vedkommende som Embedsmand her hjemme, fordi han holdt Foredrag i Udlandet, som vare lidet gunstige for Fædrelandet.

Formanden: Jeg maa dog minde om, at dette, hvortil det end maatte sigte, i ethvert Tilfælde ligger udenfor denne Forespørgsel.

J. N. Hansen: Det er ganske rigtigt, men jeg troede at turde gøre opmærksom paa, at saadanne Tilfælde ere meget stærkere end det, at Skolelærere reise omkring og holde nogle Møder i vort Fædreland. Det ærede Medlem fandt jo nu, at det var noget ganske forstrækkeligt Forkert, at Skolelærerne reiste saaledes omkring. Det er imidlertid allerede gjort gjældende af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), at det er mærkværdigt, at en saa ganske overordentlig friskindet Mand mener, at man skal forhindre Skolelærerne fra en Virksomhed, som alle andre Borgere i Landet ere berettigede til.

Jeg kunde forstaa det ærede Medlem, dersom han havde givet sin Forespørgsel en ganske almindelig Karakter, dersom han havde spurgt, om Ministeren fandt, at det kunde forsvares, at Embedsmænd — og da alle Embedsmænd ganske i Almindelighed — paa en eller anden Maade bestjæftige sig med Ting, der laa udenfor deres Embedsgjerning og om Ministeren ikke fandt at burde i Fremtiden holde dem til deres Embedsgjerning. Saa kunde jeg have forstaaet Forespørgslen, jeg vilde vel ikke have fundet den hensigtsmæssig, men alligevel efter min Mening ganske anderledes paa sit Sted end denne enkelte Forespørgsel over for en Skolelærer. Jeg har været tilstede ved en hel Del Valgmøder i de senere Aar, og jeg har fundet, at der summe omkring ved Valgmøderne ganske andre Embedsmænd end Skolelærere. Jeg har set baade geistlige og verdslige Embedsmænd summe ganske anderledes omkring ved dem, men dette har jeg ikke fundet, at der var nogen Grund til at paatale. Jeg har lagt Mærke til, at naar jeg nogle Gange har været sammen med det ærede Medlem, have disse andre Embedsmænd været ganske overordentlig fortrolige med ham. Men en saadan almindelig Karakter har han ikke givet denne Forhandling. Det glædede mig at høre det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) antyde, hvorledes vi nu i Fremtiden bør se at stille os over for dette Spørgsmaal i Almindelighed om vore Embedsmænds Stilling til politisk Virksomhed. Det kan være gavnligt i saa Henseende, at Spørgsmaalet er reist ikke fra vor Side, men at det er blevet reist, og det har glædet mig at høre, at navnlig den ærede Justitsminister har givet en Erklæring paa den bestemte Maade, hvorpaa han fremkommer med sine Erklæringer, om alle de Embedsmænd, som han har med at gøre, at han vilde behandle dem saaledes som han sagde. Jeg haaber, at det Exempel, som den ærede Justitsminister vil give for at opretholde sin Autoritet, vil virke til, at Kultusministeren gjør ligesaa med sine, og saa komme de andre Miniistre efterhaanden nok med. — Det ærede Medlem har nu nævnt mange snurrige Ting, thi han har jo en stor Lethed i at fremsføre saadanne snurrige Ting i sine Foredrag, og blandt Andet det om den „social-seminaristiske Degnevælde“. Der er nu langt frem til en saadan Degnevælde, men der er ikke saameget langt frem til en Vælde af en anden Slags, en Vælde i politisk Henseende af andre Klasser og Lag end just Skolelærerne, Mand, der staa Regjeringen meget nærmere, og som vi maa frygte meget mere. Det ærede Medlem veed dog vist ogsaa, at, uagtet der er mange Skolelærere, ere de fleste ikke Degne, saa at Antallet bliver endnu mindre, end naar de skulde være Skolelærere. Men lader os tænke os andre Embedsmænd og deres politiske Stilling f. Ex. Præsterens; de have udviist en ganske overordentlig politisk Virksomhed, baade før,